

aus der Verbindung beider Elemente entspringende Krankheit, die in den Extremitäten beginnt, Gicht Suçr. 1, 253, s. 2, 37, 13. Çārṅg. Saṃh. 1, 7, 69. Verz. d. B. H. No. 967. 972. 973. 996. Verz. d. Oxf. H. 337, a, No. 849. fg. Vgl. वातशोणित.

वातरक्त adj. die वातरक्त genannte Krankheit verscheuchend; m. eine best. Pflanze, = कुकुर ÇABDAK. im ÇKDr.

वातरक्तारि m. der Feind der वातरक्त genannten Krankheit, Bez. des Coccinus cordifolius DC. ÇABDAK. im ÇKDr.

वातरङ्ग m. Ficus religiosa Lin. ÇABDAR. im ÇKDr.

वातरज्जु f. pl. Fesseln der Winde: शेषाणां मर्कटानां शिखरिणां प्रपतनं ध्रुवस्य प्रचलनं ब्रह्मणं वातरज्जुनां निमज्जनं पृथिव्याः स्थानादपसरणां मुराणाम् MAITREJUP. 1, 4. वातरज्जुनां वातमयानां रज्जुनां शिशुमारचक्रबन्धनानां ब्रह्मणं क्दनम् Comm.

वातरथ 1) adj. den Wind zum Wagen habend, vom Winde getragen: गन्ध Bṛāg. P. 3, 29, 20. — 2) m. Wolke TRIK. 4, 1, 82.

वातरश्न (वात + रश्ना) adj. windgegürtet: मुनयः RV. 10, 136, 2. ऋषयः TAIT. Ār. 1, 23, 2. 24, 1. 2, 7, 1. so v. a. nackt, m. ein nackt einhergehender Mönch (= दिग्वासस्, दिग्म्बर Comm.). Bṛāg. P. 3, 13, 30. 5, 3, 20 (°रसन BURN.). 11, 2, 20. m. sg. patron. der sieben Ṛshi: Ṛshja-çṛṅga, Etaça, Karikrāta, Ġūti, Vātaḡūti, Vipraḡūti und Vṛ-shāṇaka RV. ANUKR.

वातरसन s. u. वातरश्न.

वातरायण m. = क्रकच, सायक, शरसंक्रम und निष्प्रयोजननर H. an. 3, 17. = उन्मत्त, निष्प्रयोजनपूत, काण्ड, कर्पात्र, कूट und परसंक्रम MED. n. 116. = सरलद्रुम ÇABDAR. im ÇKDr. m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 273.

वातव्याधि f. N. pr. einer bösen Genie, einer Tochter der Likā, Mārk. P. 31, 114. fg.

वातवृष m. 1) Sturmwind. — 2) Regenbogen H. an. 4, 322. — 3) = उत्कोच Besteckung H. an. उत्कोच (उत्कोच ÇKDr. und auch wohl Wilson) MED.

वातरेचक m. 1) Windstoss: ईर्यत्तः (दार्यत्तः die neuere Ausg.) पदात्तैः सुषारान्वातरेचकान् HARIV. 13770. वातरेचकान् व्यञ्जनीकृताम्बुना दीनीर्यत्तः (also nicht दार्यत्तः) NILAK. — 2) etwa Windmacher, ein leerer Schwätzer (Gegens. वेदविद्) MBH. 12, 9749. वातरेचको भस्त्रापरनामा चर्मकोशः वातवेत्क इति गोडाः पठन्ति व्याचक्षते च वातवशात् वेत्कः भाषकः वेत् परिभाषणे इति धातुः NILAK.

वातरेग m. = वातव्याधि RĪĀN. im ÇKDr. Suçr. 1, 9, 13. 173, 5. 201, 17. 2, 33, 12. Çārṅg. Saṃh. 1, 7, 70. Verz. d. Oxf. H. 316, a, 3 v. u. Verz. d. B. H. No. 963.

वातरेगिन् adj. an der वातरेग genannten Krankheit leidend AK. 2, 6, 3, 10. H. 460. HALĀ. 2, 451. VARĀH. BṛH. S. 87, 11.

वातरिद् ein aus Holz und Eisen bestehendes Gefäß oder Geräthe TRIK. 2, 9, 9. wohl richtiger वातरिद् ÇKDr. und Wilson nach derselben Aut.

वातरिद् s. u. वातरिद्.

वातल (von 1. वात) 1) adj. (f. घ्रा) = वातुल H. an. 3, 688. windig; luftig; den Wind (als humor) befördernd; zu demselben disponirt Suçr. 1, 53, 3. 76, 9. 173, 8. 177, 17. 187, 5. 197, 17. Verz. d. Oxf. H. 306, b, 11.

योनि Bez. eines best. Defects der weiblichen Geschlechtstheile WISE 380. Suçr. 2, 396, 19. Çārṅg. Saṃh. 1, 7, 102. — 2) m. Kichererbse ÇABDAK. im ÇKDr. — Vgl. घृ.

वातलमण्डली f. = वातमण्डली Wirbelwind BUḌAIR. im ÇKDr.

वातवत् m. patron. von वातवत् PAṆĀV. Br. 25, 3, 6. वातावत् AIT. Br. 5, 29. KAUSH. Br. 2, 9. Ind. St. 4, 373. — Vgl. वाधावत्.

वातवत् und वातवत् (von 1. वात) adj. windig, luftig: वातवती गुक्ता P. 5, 2, 129. Schol. वातावद्वर्षन् TS. 2, 4, 2, 1. दत्तिवातवतोरयनम् N. einer Feier PAṆĀV. Br. 25, 3, 6. KĀTJ. Çr. 24, 4, 16. 35. 6, 25. LĀTJ. 10, 13, 21. ĀCV. GṚHJ. 12, 3, 1.

वातवर्ष m. Regen mit Wind PAṆĀT. III, 130. pl. RĪĀ-TAR. 3, 275. — Vgl. वातवृष्टि.

वातवस्ति m. eine best. Art der Harnverhaltung Suçr. 2, 324, 6. Çārṅg. Saṃh. 1, 7, 10.

वातविकार m. eine durch den Wind im Körper erzeugte Affection, rheumatische Affection: वातविकारिण वक्त्रीभूतः Verz. d. Oxf. H. 133. b, 22; vgl. वातव्यविकार Verz. d. B. H. 279 (XXI).

वातविकारिन् adj. an Unordnung des Windes (als humor) leidend Suçr. 2, 34, 4. 44, 13.

वातवृष्टि f. Regen mit Wind VARĀH. BṛH. S. 24, 24. 32, 25. 34, 12. — Vgl. वातवर्ष.

वातवेग 1) adj. windschnell. — 2) m. N. pr. eines der Söhne a) des Dhṛtarāshṭra MBH. 1, 2737. 4549. 8, 4263. — b) des Garuḍa MBH. 5, 3595.

वातवेत्क s. u. वातरेचक 2).

वातवेरिन् m. ein Feind des Windes im Körper, Bez. des Mandelbaums (der Mandel) RĪĀN. im ÇKDr.

वातव्याधि m. Windkrankheit, so heissen die auf Wirkung dieses humors zurückgeführten rheumatischen und nervösen Krankheiten, Lähmungen, Krämpfe u. s. w. RĪĀN. im ÇKDr. WISE 250. achtzig werden gezählt Çārṅg. Saṃh. 1, 7, 70. — Suçr. 1, 119, 13. 120, 1. 249, 3. 2, 33, 2. 44, 1. Verz. d. B. H. No. 941. 967. 972. 973. 996. Verz. d. Oxf. H. 306, b, 4. 307, a, 10. 313, a, 23. 29. 357, a, No. 849. fg. — Vgl. मर्क.

वातशीर्ष n. = वस्ति RĪĀN. im ÇKDr.

वातशुक्रल n. Bez. einer fehlerhaften Beschaffenheit des Samens (auch beim Weibe) MĀRK. P. 31, 115.

वातशूल m. rheumatischer Schmerz Suçr. 1, 136, 10.

वातशोणित n. = वातरक्त 2) Suçr. 1, 82, 11. 136, 4. 360, 9. 2, 37, 8. Verz. d. Oxf. H. 306, b, 13. 307, a, 13.

वातशोणितिन् adj. an der वातशोणित genannten Krankheit leidend Verz. d. Oxf. H. 307, a, 13. fg.

वातशिक KĀM. NITIS. 10, 12 vielleicht fehlerhaft für वाताशिक auf windschnellen Pferden eilend.

वातश्लेष्मज्वर m. ein auf die Wirkung des Windes (im Körper) und des Phlegmas zurückgeführtes Fieber Verz. d. Oxf. H. 318, b, 3 v. u.

वातसख adj. von Wind begleitet: कुताश Bṛāg. P. 6, 8, 21.

वातसृ adj. (f. घ्रा) 1) dem Winde Trotz bietend: नो MBH. 1, 5689. — 2) an Rheumatismus u. s. w. leidend ÇABDAR. im ÇKDr. AK. 3, 4,